

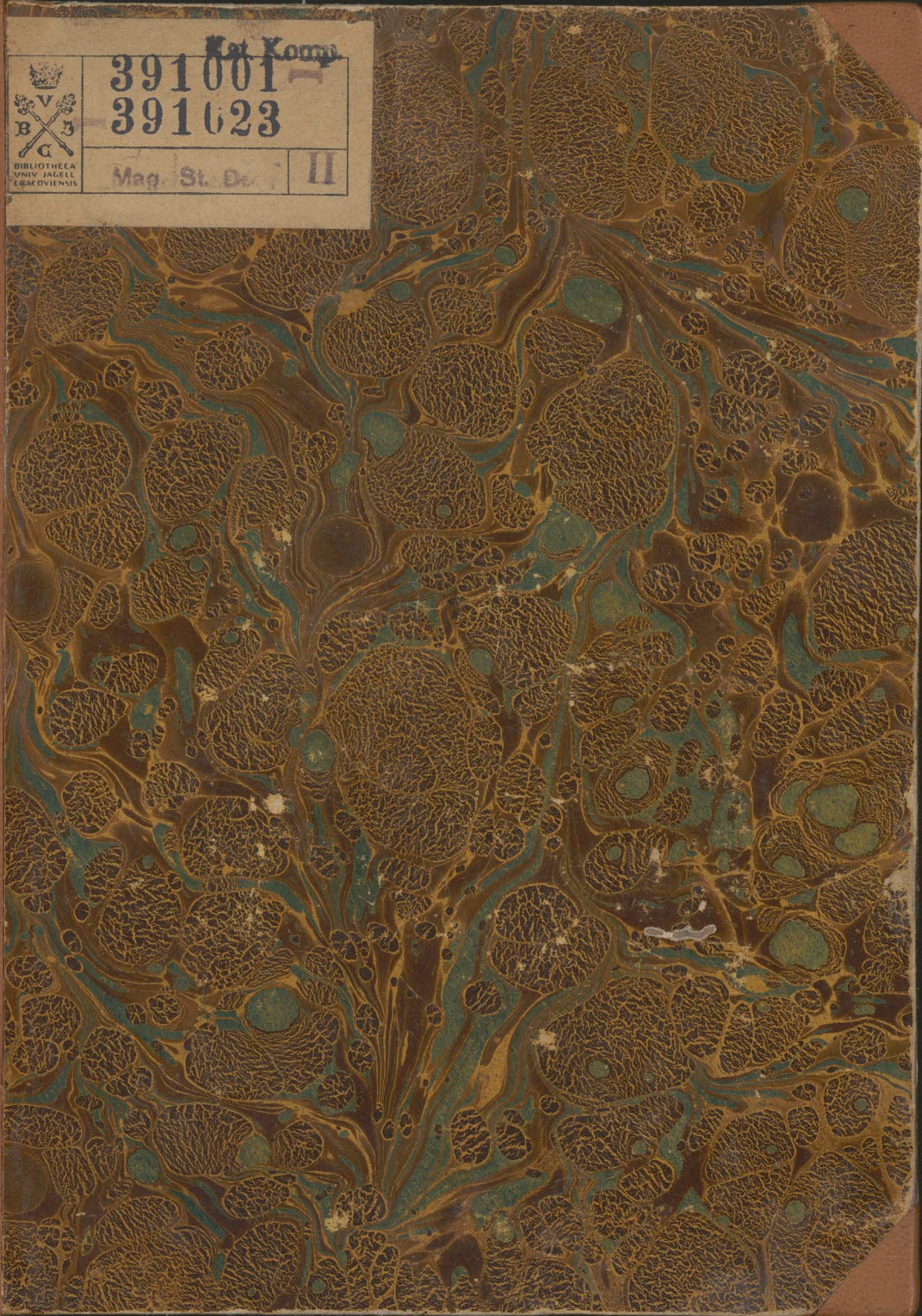

BIBLIOTHECA
VNIU. IAGELLI
BRAGOUENSIS

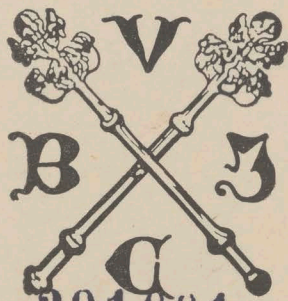
Kat Komp
391001

391623

Mag. St. De. II

1090 [5.5.7]

391001 -
-391023

Mag. St. Dr. II st. dr.

1324

1/

2/

3/

4/

5/

6/

7/

8/

9/

10/

11/

12/

13/

14/

15/

INSTRUKCYA DELEGATOM.

Onieważ My Król, wspólnie ze Stanami Skonfederowanemi Rzeczypospolitey, mianowaliśmy Delegatów zupełnie umocowanych, z przyczyn y do celów wyrażonych w akcie Limity; przeto sądziliśmy za rzecz potrzebną podać Im za regułę i do Instrukcyi Punkta następujące.

- I. Traktatować i roztrząsać będą z trzema Ministrami Dworów Wiedeńskiego, Petersburskiego i Berlińskiego, (po uczynioney z Niemi zamianie Plenipotencyi) względem pretensyi tych Dworów do Rzeczypospolitey. Przekładać będą z należytą stałością Prawa Rzeczypospolitey nad wszystkiemi Jey Państwami, zbijając to, na czym trzy Dwory gruntują swoje Pretensye; słowem: nie opuszczą nic takowego, cokolwiek może Prowincye Rzeczypospolitey przy własney całości zachować.
- II. Jeżeliby nieszczęśliwie zdarzyło się, że mimo ich wszelkie starania i usiłowania, nie można będzie wcale uratować Oyczyznę od Jey straty; Delegaci Pełnomocni Nasi będą na ów czas powinni pracować o zmniejszenie onych, ile tylko w ich mocy będzie. A jako nie możemy teraz dać Im na tę Instrukcyi wy-

A

rażnych

391023

U

rażnych i dokładnych, ponieważ dwa Dwory Wiedeński i Berliński, nie wyexplikowały się tylko obojętnie i sposobem nie-determinowanym, o wyraźnym rozciągnięciu, które dać pretendują wartości sobie przywłaszczoney; nayıpierwsze staranie Delegatów Naszych bydź powinno, dopraszać się komunikacyi wyraźnego oznaczenia granic tych Prowincyi, które też Potencye zostawić chcą Rzeczypospolicie.

- III. Jak to wszystko będzie dokładnie oznaymiono przez Ministrów każdego z trzech Dworów, i gdy Delegaci Nasi będą widzieć nieimozność sprzeciwienia się skutecznie oderwaniu kraju; na ten czas podadzą swoje propozycye, nic nie zaniedbywaiąc do otrzymania artykułów następujących.
- IV. Ażeby podług wyraźney treści Deklaracyi podanych przez trzy Dwory, obowiązały się też Dwory pod wzajemną Ich Gwarancyą do utrzymania w swoiey całości Prowincyi Rzeczypospolitey, iakie się będą znaydować po oderwaniu, kiedy toż umowione zostanie, i ażeby przyrzekły uroczyście i wyraźnie, nie rościć sobie nigdy na przyszły czas, pod iakimkolwiek pretextem, pretenzji ku szkodzie Państw, które zostawiają przez ten traktat Rzeczypospolicie Polskiey.
- V. Też trzy Dwory powinny będą prócz tego przyznać uroczyście niepodległość zupełną i samowładztwo Rzeczypospolitey, i obowiązać się, aby temu nigdy nie ubliżały.
- VI. Ponieważ Religia jest Dobro naydroższe, tego bronić powinniśmy wiernie i gorliwie aż do końca. W tey mierze Nasi Delegaci starać się będą umówić z trzema Dworami zachowanie Religii Świętey Katolickiey Obojga Obrządków Łacińskiego y Greckiego, w Prowincyach które sobie przywłaszczyły.
- VII. Ponieważ przytomność Woysk Cudzoziemskich w Kraju sprawa

wiła y sprawie codziennie nie nadgrozone szkody Obywa-
telom w szczególności, y całemu Państwu powszechnie, y po-
nieważ nie podobna jest traktować spokojnie i bez uciemie-
żenia w czasie, kiedy te woyska napelnia Stolicę i niszczyć bę-
dą kraj cały; Delegaci Nasi domagać się będą *preliminaritor*
o oddalenie ich, a oraz umówią, ażeby na potym żadne iakie-
kolwiek woysko nie mogło pod żadnym pretextem wnieść
znowu do Państw Rzeczypospolitey, i każdy z tych trzech
Dworów w szczególności, pod Gwarancyą drugich dwóch, o-
bowiąże się uroczyście wyraźnym Artykułem, do zachowania
tey klauzury.

- VIII. Ze zaś terazniejszy podział zniszczył wszystkie dawne Tra-
ktaty między Rzeczpospolitą Polską i trzema iey sąsiadami;
Delegowani Plenipotencyaryuszowie Nasi domagać się powin-
ni będą, ażeby nowy Traktat z temi trzema Dworami miał za
fundament dawne Traktaty, ale z odmianami i modyfikacya-
mi, których czynią potrzebę terazniejsze okoliczności.
- IX. Starać się iak nayusilniey będą w warunkach swoich z Mini-
strami trzech Dworów wyraźnie i gruntownie ostrzedz, aby
handel lądowy i spławy na Rzekach do Morza były wolne od
wszelkich ucisków, podatków i uciążliwości, ze strony sąsiadów
Rzeczypospolitey, tak iako dawniey prawnie były wolne.
- X. Artykuły Traktatów względem przechodu woysk, Prawa wer-
bowania wzajemnego, spolności Monet i Cell będąc uciążli-
wemi dla Rzeczypospolitey; zalecamy Plenipotencyaryuszom
Naszym, ażeby się o ich zniesienie wystarali.
- XI. Wylączą wyraźnie i solennie od tych Prowincyi i Powiatów,
które mają bydź usłapione Królowi Jmci Pruskiemu, Miasta
Gdańsk i Toruń z ich Portami, dobrami ziemskimi i wszyst-
kimi przynależnościami, tudzież wolnym handlem. Czego
wszyst-

wszystkiego zwierzchność Panowania należeć będzie, iako dawniej, zupełnie do Rzeczypospolitey.

- XII. Obwarują wrócenie się obu dworów Prowincyi Pruskiej do Króla i Rzeczypospolitey Polskiej, w przypadku wygastłego Potomstwa płci męskiej Domu Brandeburskiego.
- XIII. W konwencyach z trzema Dworami delegowani Plenipotencyaryuszowie Nasi włożą Artykuł względem Soli, przez który sąsiedzi nasi obowiązują się do dania oney Rzeczypospolitey, w takowey wielości, iakowa się pokaże być potrzebną, i za cenę ile być może, najmniejszą.
- XIV. Domagać się będą oddania dla Rzeczypospolitey summy zastawney na Starostwie Spilskim.
- XV. Ciż Delegaci Nasi dopraszać się będą u trzech sąsiedzkich Dworów o wstawienie się, ażeby Traktat Karłowicki zerwany przez Portę Ottomańską, był przywrócony do dawney mocy, i ażeby taż Porta była obligowana do nadgrodzienia strat, które Rzeczpospolita od Niey poniosła, oraz ażeby tymże Traktatem była obowiązana do wyśtania wzajemnego uroczystego Poselstwa do Króla i Rzeczypospolitey, z okazji uznania Panującego Króla.
- XVI. Ponieważ z pretextu odbierania zbiegłych Poddanych w Polsce, wynikały naywiększe prześladowania, uciemiężenia i krzywdy dla Rzeczypospolitey; Przeto Delegowani Plenipotencyaryuszowie Nasi powinni będą starać się, iako najmowniej, o zniesienie tego zwyczaju uciążliwego, i obwarować z trzema sąsiadami Rzeczypospolitey wzajemne nieodzykiwanie poddanych zobopolnych.
- XVII. Ułożą Artykuł względem Poddanych Rzeczypospolitey, który ma-

rzy mają dobra częścią w pozostałym kraiu przy Polfcze, częścią w Prowincyach, które poysé mają pod iedno z trzech Dworów Panowanie, w ten sens: że Ciż Poddani Rzeczypospolitey nie wykonaia tey Potencyi, w której podziale część dobr ich położona będzie, tylko *homagium territoriale*, tak dalece: że co do ich osób, zostaną Poddanemi Rzeczypospolitey, zdolnemi do uczestnictwa w iey Prawodawstwie, i obowiązanemi do poświęcenia Jey, *exclusive*, usług i wierności swoiey, i że im pozwolony będzie czas dziesięcioletni do sprzedania dobr swoich, które mają w Prowincyach oddzielonych, bez najmniejszey opłaty.

XVIII. Dopraszać się będą, ażeby wszystkie trzy Dwory sąsiedzkie zachowały Possessorów Starostw w Prowincyach odłączonych, w używaniu ich, póki żyć będą.

XIX. Domagać się będą o przywrócenie prawnie należące od trzech Dworów wszystkich Prowentów tak w pieniądzach, jako i w produktach, nie tylko tych, które zastały już gotowe w żupach folaych, Ekonomiach Królewskich, Starostwach, i cłach Rzeczypospolitey, ale też i tych, które wybrały od daty zagarnienia ich, aż do czasu podpisania traktatowey cessyi.

XX. Dopraszać się będą u Dworu Roslyiskiego o uwolnienie wszystkich niewolników, zabranych pod czas ostatniego zamieszania.

XXI. Naostatek, ponieważ Ministrowie trzech Potencyi nie wyexplikowali się jeszcze nad gatunkiem i naturą tranzakcyi, którą pretendują zawrzeć z Naszemi Delegatami Pełnomocnemi, i gdy taż sama moc, która Im dała sposob oderwania Prowincyi od Rzeczypospolitey, czyni ich równie Panami nad formą przez jaką oni chcą ulegalizować przywłaszczenia tychże, w których jako i względem wielu innych rzeczy wola trzech Dworów jest Nam nie wiadoma; nie możemy przeto nie dokładniejszego

szego przepisać Naszym Delegatom, nad to, co się wyżej wyraziło, i musimy się w reszcie spuścić na Ich światło, Ich wierność, i Ich gorliwość dla Wiary i Ojczyzny.

XXII. A że jest wyrażono w Akcie Limity, iż Ciż sami Delegaci Pełnomocni, którzy będą traktować i konkludować z Ministrami trzech Dworów względem Ich pretensyi, powinni także czynić ułożenie wewnętrznego porządku, którego podział i inne odmiany okoliczności koniecznie wyciągają; Przeto chcemy i zlecamy Im: aby przystąpili także do tego dzieła, biorąc za fundament Ich planty i Projektów dyrekcye niżej opisane.

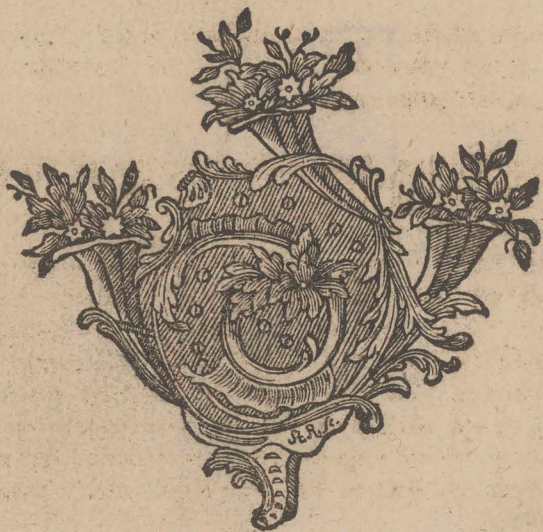
XXIII. Nie będą odmieniać Konstytucyi Kraiowej, tylko w czym dawna będzie oczewiście uznana za złą i rzetelnie szkodzącą Stanom Rzeczypospolitey.

XXIV. Zachowają trzem Stanom Rzeczypospolitey Ich godności, Urzędy i Przywileje.

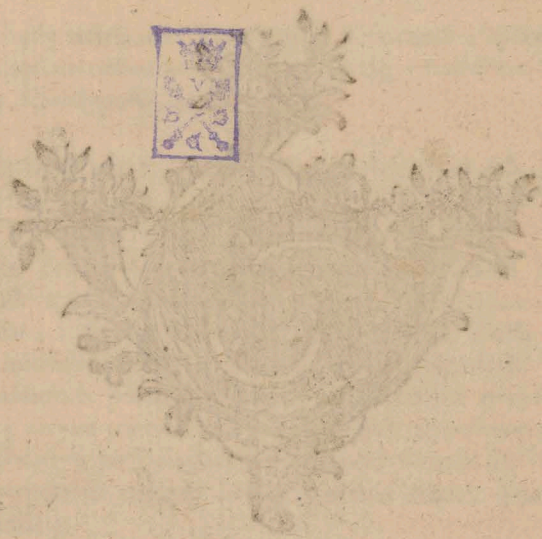
XXV. A iako Prawa i Prerogatywy Tronu nie mogą być ofiobione iak z uszczerbkiem tychże samych wolności, dobrego porządku, i spokojności publiczney, iako *Pacla Conventa* czynią między Królem i Jego Narodem Kontrakt świętobliwy wzajemnie potwierdzony i ubezpieczony przysięgą uroczystą, i że nie można go narużyć bez popelnienia krzywo-przysięstwa; więc Delagaci Pełnomocni szredz się będą w niczym temu nie ubliżać bez zezwolenia trzech Stanów Rzeczypospolitey.

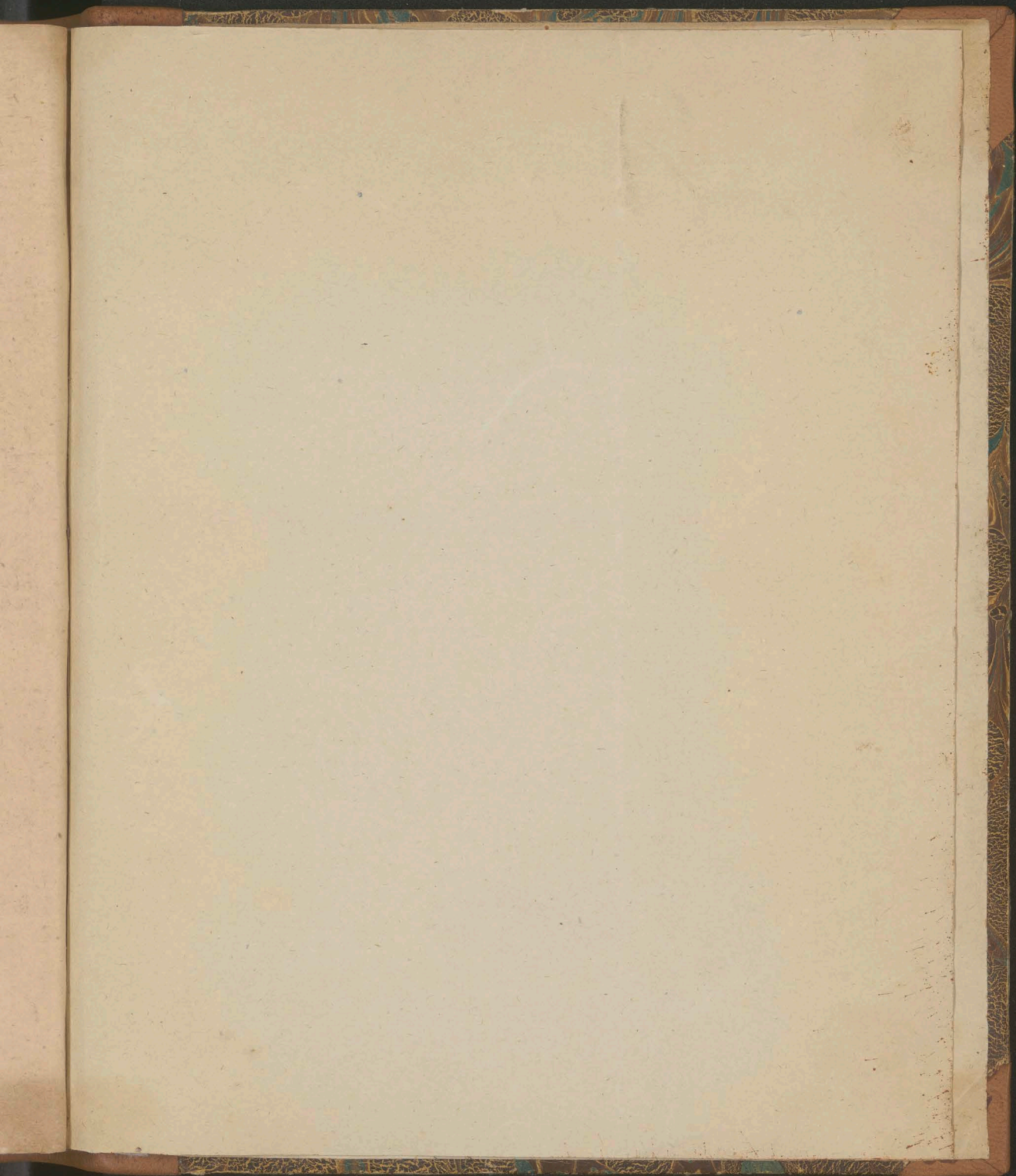
XXVI. A iako interesa Nieunitów i Dyssydentów były iedną z głównieyszch przyczyn niezczęśliwego zamieszania Ojczyzny Naszey; przeto pomienieni Delegaci będą mieli staranie ułożyć ie w taki sposób; ażeby Prerogatywy Religii Katolickiey

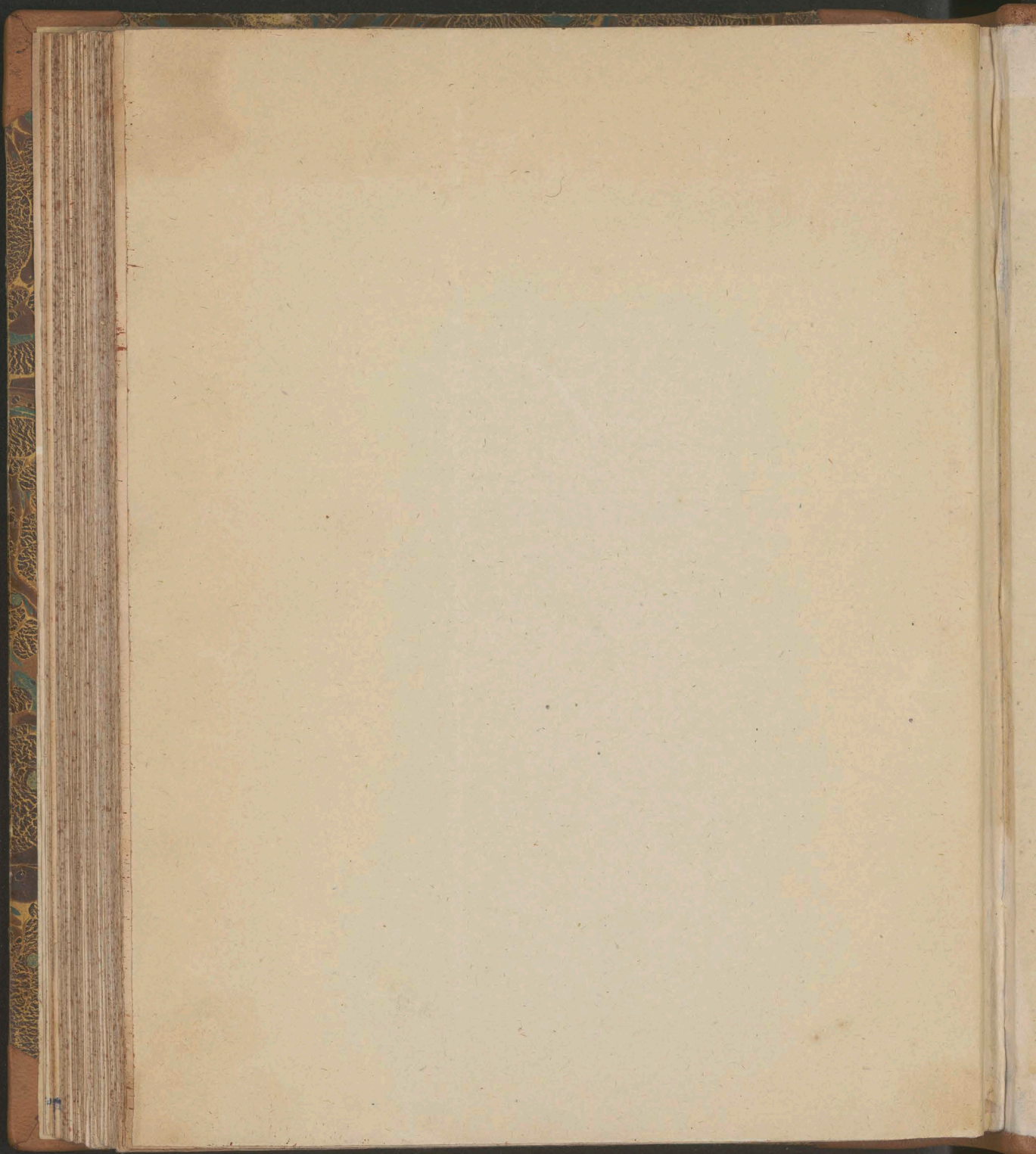
skiej Rzymskiej Panującej były zażonione z iedney strony od wszelkich uszczerbków, z drugiey ażeby Ciż Nieunicy i Dysydenci tak mocno wsparci od Potencyi Cudzoziemskich używali iednak pożytków, które by im słuszną dać mogli satysfakcyą. Dla czego zalecamy pomienionym Delegatom, wyłączyć z tych pożytków przypuszczenie Nieunitów i Dysydentów do Legislacyi, i do Urzędów które w Niey ucześtnictwo mają, opisać znieśnienie *Judicii Mixti*, i utrzymanie *legum penalium* przeciw Aposłatom.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to its orientation and fading.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025525

